

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 31.50 Lir - nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 65 Lir. Cenk. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

Škrljučna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 4, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 4, Ljubljana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Abbonamenti: Mese 18 Lire. Estero, mese 31.50 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 65 Lire. C. C. P. Ljubljana 10.650 per gli abbonamenti, 10.349 per le inserzioni.

Filliale: Novo mesto.

Vojno poročilo št. 1048 V Tunisu se bitka nadaljuje 10 nasprotnih letal uničenih

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

V Tunisu osne sile v trdih obrambnih bitkah junaske vzdržujejo močan sovražni sunek, ki se je raztegnil na severni odsek bojišča.

Bitka se nadaljuje.

Italijanski in nemški letalci so v letalskih dvobojih sestrelili 8 letal.

Včeraj popoldne so sovražni štirimotorni letalci razdiralne in zažigalne bombe na Palermo in povzročili lažjo škodo na nekaterih stavbah na periferiji; žrtve ni.

Dvoje letal, od katerih je bilo eno zadeto od naših lovcev, drugo pa od protiletalskega topništva, je tresnilo v morje blizu Cape Gallo in Mergolino.

Tolažilno delo kneginje Piemontske

Madrid, 8. aprila. AS. Španski tisk na široko poroča o dobrodušnem delu kneginje Piemontske za vojne ranjence in za prebivalstvo, prizadeto po letalskih napadih že od začetka vojne sem. Listi naglašajo njenega altruističnega duha, njeno prijaznost in resen pogum, s katerim opravlja svoje tolažilno delo, ne ozirajo se na nevarnost bombardiranja ter je zato vedno bolj priljubljena in se zato še večja vdanost italijanskega ljudstva do kraljevske rodbine.

Polet »Dönitzove ofenzive«

Berlin, 8. aprila. AS. Včerajšnje nemško poročilo o potopitvi 14 trgovskih ladij potrjuje, da se pospešeno in z velikimi uspehi nadaljuje Dönitzova ofenziva. Zato je Hitler tudi podelil novemu velikemu admiralu Dönitzu najvišje nemško vojaško odlikovanje.

Največje zadostenje za zmage osnih podmornic so nezadovoljstva in vedno večje skrbi v sovražnem taboru. Ameriški in angleški politiki so sredi zelo zapletenega in nevarnega položaja in nimajo več tolikšnega optimizma kakor prej. Prej so pred javnostjo zakrivali resnico o potopitvah, sedaj pa so to taktiko spremenili. Z novo taktiko je začel ameriški mornariški minister Knox. Pred tujimi časniki je govoril o strašnih pomorskih izgubah združenih narodov v mesecu marcu ter o težavnosti

»Times« svari pred optimizmom

Nikake sličnosti ni med letom 1918 in med sedanjim položajem

Berlin, 8. aprila. AS. Ob 25. obletnici vojne napovedi Združenih držav centralnim silam bi radi anglosaški propagandisti odkrili mnogo sličnosti med položajem leta 1917-18 ter med današnjim položajem. Tako govorijo o cesarju Viljemu, o Tirpitzu, Ludendorfu, Hindenburgu in drugih nemških odličnikih, ki pred nemško zgodovino nosijo veliko odgovornost, ker so podcenjevali vojaško moč Združenih držav.

Zanimivo pa je, da londonski list »Times« svari pred takimi poskusi. Zgodovinske primerjave so vsekakor spodbudne, tako piše, lahko pa ustvarijo mnogo slepil. Sicer pa ni resničnih podobnosti med tedanjim in sedanjim položajem. Pomembno je treba, da je bila marca leta 1918. premagana nevarnost nemških podmornic, dočim se je marca letošnjega leta začela šele kazati vsa njihova moč. Po-

Letalski napadi na Finsko v prvi vojni zoper Rusijo

Kopenhagen, 8. aprila. AS. Po uradnih podatkih na finski razstavi, ki se je začela v Kopenhagenu, je Finska med prvo svojo vojno proti Rusiji, leta 1939., prestala 1823 letalskih bombardiranj, pri katerih je bilo na njeno ozemlje vrženih vsega 70.000 zažigalnih in eksplozivnih bomb, ki so pobile na stotine ljudi in napravile ogromno škodo.

Hud potres v Čileju

Buenos Aires, 8. aprila. AS. Poročila iz Čileja pravijo, da je med tamošnjim prebivalstvom bilo zaradi predvčerajšnjega silovitega potresa več desetih mrtvih in na stotine ranjenih.

Buenos Aires, 8. aprila. AS: Po zadnjih poročilih iz Čileja je potres naredil znatno škodo tudi v Santiagu. Številne zgradbe, med njimi tudi palača vojnega ministrstva, so bile poškodovane. Škoda je precej večja, kakor se je splošno mislilo. Število mrtvih in ranjenih se ni bilo ugotovljeno. Vlada je poslala v najbolj prizadete kraje mnogo letal z zdravniškim materialom.

Ameriški dolgovi

Lizbona, 8. apr. AS. Po Rooseveltovi poslanici ameriškem kongresu o finančnem položaju v Združenih državah posnemajo, da se bo konec finančnega leta 1942-43 dne 30. junija t. l. ameriški državni dolg povečal za 62 milijard dolarjev. Po predlogih za finančno leto 1943-44 se bo ta dolg povečal za 76 milijard. Tako bo znašal 30. junija 1944 dolg Združenih držav 211 milijard dolarjev.

Naročajte »Slovenca«!

Zatišje na vzhodnem bojišču

Krajevni sovjetski napadi na kubanjskem bojišču in ob Doncu zavrtni

Hitlerjev glavni stan, 9. aprila. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na vzhodnem bojišču je vladal v splošnem mir.

Posamezni sovražniški napadi na kubanjskem bojišču in ob srednjem Doncu so bili zavrtni.

Na tuniškem južnem bojišču nadijo nemške in italijanske čete z veliko premočjo napadajo čemu sovražniku žilav odpor. Sovražne oklepne sile, ki so prodrle, so bile v ogorčenih borbah zaustavljene, njihovi poskusi za obkrožitev pa izjalovljeni. Nove postojanke so bile zasedene po nočnem.

Na srednjem in severnem odseku tuniškega bojišča je bilo brezuspešnih več sovražniških napadov z velikimi izgubami zanj.

Hitra nemška bojna letala so včeraj napadla za vojno važne cilje na otoku Wight in na angleški jugovzhodni obali.

Slovesen sprejem slavne zastave 5. alpinskega polka

Milano, 8. aprila. AS. Včeraj zjutraj se je vrnila v kasarno Minoni zastava 5. alpinskega polka, ki so jo prinesli s seboj z vzhodnega bojišča. Zastavo, ki nosi več odlikovanj za hrabrost, so sprejeli na postaji oblastniki in dostojanstveniki, častniki in vojniki tega polka, številna zastopstva z društvenimi znaki ter zastavicami, vojni pohabljeni in bojevniki ter krajevne fašistične skupine. Zmagoslavno zastavo je poveljnik

vojevokanja proti podmornicam.

Ni čuda, če so Knoxove besede vznemirile Angleže bolj kakor Amerikance. Po zemljepisnem položaju se morajo Angleži bolj bati nemških torpedov. Reuterjev pomorski sodelavec je sporočil, da bo Winston Churchill v kratkem angleškemu ljudstvu osvetlil sedanj položaj z ozirom na podmorniško vojno. Kakor je znano, se je doslej vedno previdno izogibal tega košljivega vprašanja. V Berlinu naravno z zanimanjem pričakujejo, kako se bo izgovarjal stari ponarejevalec, s čim bo skušal pomiriti nemir svojih vedno bolj ogroženih soнародnjakov, ki se ne boje toliko za veličino svojega imperija, kakor za nujno preskrbo, da bodo lahko nadaljevali s svojimi zloglasnimi petimi kosili.

Stockholm, 8. apr. AS. Iz Londona poročajo: Posebni »Timesov« dopisnik v Rusiji pravi v poročilu o vojaških dogodkih na donjskem odseku, da je postal na tem odseku položaj za sovjetsko armado precej nevaren. Sovjetsko poveljstvo je v skrbeh, ker je nemški pritisk iz dneva v dan močnejši, čeprav se še ni začela velika ofenziva, ki jo pričakujejo sovjetski vojaški krogi.

Berlin, 8. apr. AS. Na vzhodnem odseku kubanjskega bojišča so nemške čete po trdih bojih odbile napad sovjetskih oddelkov, ki jih je podpiralo močno topništvo. Neki romunski bataljon je z nenadnim protinapadom hitro popravil položaj na nekaterih mestih, kjer so se številne sovjetske sile pojavile v nemških črtah. — Nadaljnji boljševiški ofenzivni sunki so se zlomili pred prvo obrambno črto, medtem ko je precizni ogenj nemškega topništva rušil sovražne obrambne naprave. Na severnem koncu istega odseka so Sovjeti tudi napadali v dveh skupinah, pa jih je odbilo nemško topništvo.

ozemeljske obrambe izročil zastavonoši, mlademu podporočniku, sinu Elase Gariboldija, ki poveljuje italijanskemu ekspedicijskemu zboru. Potem ko so jo pozdravili oblastniki in so ji izkazali vojaške časti, so jo ponesli po ulicah, okrašenih s trobarvnimi trakovi ter pozdravnimi napisi. — Sprejaj je korakal poveljnik polka, za njo pa so stopali oddelki častnikov ter vojakov, ki so se vrnili z ruskega bojišča, ljudje pa so jo obšepali s cvetjem in živahno ter toplo pozdravljali. Pred vojašnico je bil razvrščen bataljon, ki je zastavi izkazal časti in poveljnik je s ponosnimi besedami pozdravil generala Reverberija, poveljnika tridentinske divizije, poveljnika polka ter hrabro vojake, ki so se vrnili domov. Odmevalo je močno vzklikanje Kralju in Duceju. Po kratki in resnobni slovesnosti je general Reverberij v spremstvu častnikov položil lorjovec venec pred spominskim kamnom v čast padlim vojakom tega polka ter pred spomenikom alpincev v bližini. Navzočni so bili mnogi sorodniki padlih in obred je zbudil splošno ganjenost.

Hrabrost italijanskega bojevnika v Rusiji so povzdigovali tudi z resno, vojaško svečanostjo v karabinjerski vojašnici. Navzočni so bili divizijski general Pastrengo in mnogi višji častniki ter vojniki, ki so se vrnili z ruskega bojišča, med katerimi je bilo tudi več pohabljenecv in ranjencev. Poslušali so ganjlive besede, ki jih je naslovil nanje poveljnik legije. Posebno je poudaril, kako velike zasluge so vsi imeli v trdih bojih z boljševiški četami. Potem je še povzdignil sijajno hrabrost bojevnikov vseh vrst orožja, ki so vredni nadaljevali velike slave. Nato so zapeli nekaj domoljubnih pesmi.

Veliki mufti obiskal Hrvatsko

Zagreb, 8. aprila. AS: Veliki jeruzalemski mufti Hag Amin el Husein je obiskal nekaj krajev na Hrvaški, kjer mu je muslimansko prebivalstvo priredilo navdušen sprejem. Po kratkem bivanju v Zagrebu je vel. mufti zapustil Hrvaško.

Japonska ofenziva v Indiji

Tokio, 8. aprila. AS: Poročilo cesarskega glavnega stana pravi, da so japonske sile v začetku marca začele z ofenzivo proti dvema angleško-indijskima divizionima blizu indijske meje ter so uničile glavno sovražnih sil na obalah reke Mayu. Poročilo dodaja, da se nadaljujejo boji za uničenje ostankov anglo-indijskih divizij.

Gospodarsko zaslužjenje Irana

Ankara, 8. aprila. AS. V Iranu so Amerikanci pri pogajanjih za trgovski sporazum naleteli na odpor zaradi svojega prizadevanja, doseči popolno nadvlado nad celotnim gospodarskim življenjem Irana. Združene države zahtevajo od Irana kot protivrednost za svoje usluge hipoteko na rudnike ter suhozemska in pomorska prevozna sredstva. Iranski odpor skušajo Amerikanci preprečiti z grožnjo represalij ter z obljubo posojila za stabilizacijo iranske valute.

Angleži tolažijo Stalina

Lizbona, 8. apr. AS. Angleži so morali brez protesta zaradi svojega političnega zaveznitva preprečiti podtalno propagando komunistov v Angliji. Tako je postal boljševiški Jud in bivši podpredsednik v sovjetskem zunanjem ministstvu, zdaj predstavnik agencije TASS Rothstein, predsednik zastopnikov znanega tiska v Angliji. Očividno hoče angleška vlada v dokaz svojega podložništva Stalinu odpreti vsa angleška vrata pred kremelskim despotom, da bi se mu dobrihala in ga potolažila.

Protijudovsko gibanje v Angliji

Berlin, 8. aprila. AS. Casopisi se bavijo s protijudovskim vprašanjem v Angliji in s protijudovskim gibanjem, ki po mnenju berlinskih dnevnikov dobiva vedno večji obseg. List »Völkischer Beobachter« piše: Londonski list »News Chronicle«, o katerem je znano, da imajo londonski judje nanj velik vpliv, je s svojimi članki v korist judovskih beguncev v Angliji podroval prav v ose gnezdo in skuša sedaj najti pot za primeren umik. Nemški list meni, da je to le spretan manever, ki naj bi zavaroval judje pred naraščajočim gibanjem, ki se opaža po vsej Veliki Britaniji, kajti judje so se tudi v tej državi s svojimi zločinskimi posli in s svojim

Podtajnik stranke obiskal bombardirane kraje v južni Italiji

Reggio Calabria, 8. aprila. AS. Po nalogu ministra Vidussolija je podtajnik stranke Carlo Scorza v spremstvu zveznega tajnika iz Reggio Calabria obiskal kraje, ki so jih napadla sovražna letala, ter se pogovarjal z ranjenci, se zanimal za njihovo zdravje in jim razdelil v Ducejevemu imenu podpore, določene od stranke. Potem ko se je poklonil pred spomenikom padlih za revolucijo, je v liktorski hiši poslušal poročila pokrajinskih oblastnikov in voditeljev krajevnih bojevnih organizacij ter odvisnih društev. Nar. sv. Scorza je v imenu tajnika stranke dal navodila glede nalog, ki jih bo treba opravljati. Pri poročanju je bil tudi prefekt in vse se je razvijalo v toplem vzdušju in popolni zavesti dolžnosti, ki jih imajo v sedanjem času vsi Italijani, posebno pa še ljudstva južne Italije.

Zagrebski župan v Rimu

Rim, 8. aprila. AS. Predsnočnim je prispel v Rim zagrebski župan Ivan Werner, ki bo gost Rima nekaj dni. Na postaji ga je sprejel rimski guverner s podguvernerji in drugimi oblastniki. Včeraj je gost z guvernerjem odšel v kraljevsko palačo, da bi se vpisal v dvorne knjige, nato pa odšel v Pantheon, na grob neznane vojaka, pred svetišče v Liktorski palači in položil venec pred spomenik padlih fašistov. Nato je bil sprejet na Kapitolu.

Turški zunanji minister poroča o položaju

Ankara, 8. aprila. s. Parlamentarna skupina turške ljudske stranke se je včeraj sešla in poslušala poročilo zunanjega ministra o mednarodnih dogodkih v zadnjem tednu. Poslanci so ministrovo poročilo odobrili.

Angleški kruh

Rim, 8. aprila. s. Londonski »Times« od dne 23. marca (stran 3, 5. stolpec) prinaša dopis iz Tripolisa in pravi, da je prebivalstvo do 13. marca tam dobivalo po 50 gramov kruha na dan. Zdaj ga dobiva 120 gramov. Kruh na karte se prodaja po 16.50 lir kg. na črni borzi je dosegel še ceno 120 lir, zdaj pa se je cena ustalila pri 70 lirah. Sladkor se na črni borzi prodaja po 400 lir kg.

Anglosaške letalske izgube

Rim, 8. aprila. AS: Od 1. do 7. aprila so osne letalske sile skupno s protiletalsko obrambo sestrelile v Italiji, Sredozemlju ter Severni Afriki 97 anglosaških letal.

Angleški cinizem

Rim, 8. apr. AS. Neki laburistični poslanec je vprašal angleškega zunanjega ministra, če je angleški poslanik pri sveti stolici res izrazil obžalovanje angleške vlade, ker je bil pri angleškem letalskem napadu ubit škof v Reggio Calabria. Eden je odgovoril, da je ta novica neosnovana in da angleška vlada nima kaj obžalovati. »Popolno di Roma« pravi, da ta izjava zopet potrjuje angleški cinizem. London ne obžaluje ničesar, kajti njegovi letalski napadi na civilno prebivalstvo so polni humanitarnih čustev.

Izjava novega grškega ministrskega predsednika

Atene, 8. aprila. AS: Zaradi odstopa profesorja Logothetopoulosa je postal novi grški ministrijski predsednik dr. Jean Rallis, bivši grški zunanji minister. Člani nove vlade so mu položili prisego v navzočnosti atenskega metropolita. Ko je novi ministrijski predsednik prevzel oblast, je dal zastopnikom tiska izjavo, v kateri je predvsem poudaril komunistično nevarnost, ki grozi evropski civilizaciji; borba, ki so jo začele osne sile, hoče uničiti to nevarnost. Nadalje je izjavil dobesedno: »Grško ljudstvo se zaveda, da je bila nevihta, ki je besnela nad našo državo, nesrečno izzvana od tistih, ki so zanemarjali svoje svete dolžnosti, vsilili našemu svobodnemu narodu tiranski režim. Ta režim nas je potegnil v vrtnice, čeprav bi lahko modra in pametna vlada odbrala Grčijo izven vojne.« Novi predsednik vlade je zaključil svojo izjavo z obljubo na grško ljudstvo, naj ohrani red in disciplino.

Kako dobivajo angleški listi poročila iz Rusije

Carigrad, 8. aprila. AS: Izvedelo se je, da je agencija TASS imenovala svojega posebnega dopisnika pri zavezniškem glavnem stanu na Bližnjem vzhodu, ki bo opravljal tudi boljševiško propagando. V zameno je morala Moskva dovoliti nekaterim angleškim časnikarjem bivanje v nekaterih krajih blizu vzhodnega bojišča, kjer morejo biti skupno z drugimi tujimi časnikarji, akreditiranimi pri vrhovnem sovjetskem poveljstvu v nekem umazanem hotelu ter posnemati za svoje liste vojna poročila iz preventivno cenzuriranih kolon v boljševiških listih »Pravda« in »Rdeča Zvezda«.

Odpor proti Rooseveltu

Buenos Aires, 8. aprila. AS. Iz Washingtona se je izvedelo, da je predložil senator Vandenberg kongresu predlog za prepoved, da ne sme biti nihče preko dveh zaporednih štiriletnih dob predsednik Združenih držav. Vandenberg zastopa državo Michigan, ki je že odobrila tak predlog.

Konrad Veidt umrl

Budimpešta, 8. aprila. »Pester Lloyd« poroča, da je v Los Angelesu umrl znani filmski igralec Konrad Veidt. Bil je 50 let star. Zadnje čase se je posvetil izključno drami.

Visoki komisar predseduje seji pokrajinskega odbora za preskrbo in cene

Ljubljana, 7. aprila.

V vladni palači je Visoki komisar predsedoval seji pokrajinskega odbora za vzpostavitev preskrbe, za razdelitev in cene industrijskih izdelkov in poljskih pridelkov in razdeljevalne službe.

Pri tej priliki je pred obravnavo vprašanj, ki so bila postavljena na dnevni red, Ekscelencija Grazioli govoril o gospodarskem stanju pokrajine. Glede prehrane je ugotovil, da se je normalno razvijala preskrba in razdeljevanje racioniranih predmetov, poudaril pa je, da so nastopile težave pri preskrbi z mesom, mlekom, v preminogih primerih pa tudi pri sadju in zelenjavi. Istočasno je objavil, da je dal pristojnim organom navodila, da se te nevesčnosti, ki so nastale zaradi posebnega položaja v pokrajini, čim prej docela ali vsaj delno odpravijo.

Glede mleka je sporočil, da bodo izdani zelo strogi ukrepi, da bi se zagotovilo mleko otrokom, bolnikom in starcem, kakor tudi bolnišnicam in zavetiščem.

Kar zadeva sadje in zelenjavo, so se pospešila dela za vključitev pokrajine v narodni načrt za razdeljevanje sadjarskih in vrtnarskih pridelkov, da bi se tako zagotovila dobava blaga iz pridelovalnih krajev.

Zaradi dobave mesa bodo pomnoženi dogoni živine tudi v manjših krajih, da se bo doseglo število 40%, kakor velja v ostalih delih Kraljevine za oddajanje živine, v veljavi pa bodo ostala vsa določila o kakovosti glav, ki jih bo treba na teh dogonih oddati.

Glede nadzorstva nad živili in nad cenami najvažnejših življenjskih potrebščin je Visoki komisar izjavil, da bo poostren nadzor po za to določenih uradnikov, da bi tako iztrebili sramotno »črno boro«, ki po svojem delovanju najbolj škoduje manj premožnemu ljudstvu.

Pri teh ukrepih oblasti pa morajo z vneto sodelovati vsi potrošniki in vse ljudstvo, ki mora ne samo odklanjati blago po višjih cenah in večjih količinah, kakor je oblastno določeno, marveč brez uveljavljanja nagnanosti krivice, da bodo prejeli pravično kazen.

Odbor je potem obravnaval razna vprašanja na dnevnem redu: cene najvažnejših življenjskih potrebščin, razdelitev živil, urejanje priključkov na plin, izdelavo tipiziranega pohištva, pridelovanje in trgovanje ter razdelitev lesa.

Po ukrepih Visokega komisariata, izdane za znižanje davkov in pristojbin za najvažnejše življenjske potrebšchine, so že bile znatno znižane cene v nadrobni prodaji nekaterih potrebščin, ki se obilneje trošijo, in sicer:

testenine od L. 4.15 na L. 3.90;
riž od L. 3.15 na L. 2.70;
olivno olje od L. 15.80 na L. 14.70;
maslo od L. 28.90 na L. 28.40;
mast od L. 18 na L. 17.

Manjša znižanja so bila določena še za nekatere druge potrebšchine, dočim je bila v zvezi z narodnimi cenami malo zvišana cena sladkorja od L. 7.90 na L. 8.25 in mleku od L. 2.20 na L. 2.50 za liter.

Znatno bolj znižane pa bodo v zvezi z gornjimi odredbami Visokega komisariata cene oblačil, za katere znižajo znani davki in pristojbine na leto 10 milijonov.

Glede lesa pa je bilo urejeno tako, da bo po veljavitosti gozdne milice skrbelo za pridelovalni načrt do 31. marca 1944-XXII, natančnejše odredbe pa bodo medtem izdane za dovršitev del.

Navzočni so se priglasiili k besedi pri raznih vprašanjih, ki so jih obravnavali.

Ob zaključku razgovora je Visoki komisar ponovno poudaril, da je treba cene za življenjske potrebšchine izenačiti z cenami po drugih pokrajinah v Kraljevini, podobno kot je urejeno glede davkov.

Če se ozremo na važne sklepe odbora za preskrbo in cene, moramo v prvi vrsti poudariti znižanje cen rižu, testeninam, olju, maslu in masti kot

Služb. objava Nogometne zveze št. 7

V nedeljo: Mars : Ljubljana. — Zveza je razveljavila kvalifikacijsko tekmo med Mladiko in Tobačno tovarno.

1. Proteste, ki so tehnične narave, je treba vložiti pri sodniku, ki je vodil tekmo, najkasneje 15 minut po preteku tekme. Istočasno je treba plačati tudi protestno pristojbino. Utemeljitev naj se dostavi v Zvezno pisarno v roku 48 ur po odigrani tekmi. Vse ostale vrste protestov je treba vložiti v roku 24 ur po preteku tekme v Zvezno pisarno.

2. Protestne pristojbine: I. razred 50 lir, II. razred 30 lir, rezerve in mladine 20 lir.

3. Prepovedano je odigravanje prijateljskih tekem, ki časovno konkurirajo teknam I. in II. razreda. Prošnje za odigravanje prijateljskih tekem je vložiti najkasneje do srede.

4. Prošnji Dopolavora Tobačne tovarne za znižanje dohodne prelovede igranja igralcu Plečko Zvonetu se delno ugodi. Zaupnik COMI-ja je odobril znižanje kazni na dve leti neigranja in ima igralce Plečko pravico nastopa dne 5. oktobra 1943.

5. Protestu SK Mladike proti potrditvi kvalifikacijske tekme Mladika : Dopolavora Tob. tovarne, ki se je bila odigrala dne 4. aprila t. l. in se je končala z izidom 4:2 v korist Dopolavora Tob. tovarne, se delno ugodi. Razveljavlja se omenjena tekma, ker igralce Dopolavora Tob. tovarne Plečko Zvone še ni imel pravice nastopa. Določa se odigravanje nove kvalifikacijske tekme za nedeljo, dne 11. aprila ob 10 na igrišču Ljubljane, v pridružitvi Zveze. Protestna pristojbina 50 lir se vrne SK Mladiki. V slučaju, da se konča normalna tekma neodločeno, se odigra nadaljšek 2 x 15 minut; če je tudi ta neodločen, se vrši žrebanje v ponedeljek, dne 12. t. m. v pisarni Zveze ob 17.

6. Zaradi kvalifikacijske tekme se zamenja razpored prvih dveh tedaj tako, da bo I. razred začel s tekmo Mars : Ljubljana 11. t. m. ob 16 na igrišču Ljubljane in II. razred s tekmo: Korotan : Vič. Kraj in čas bosta objavljena naknadno.

7. Izreka se na podlagi sodnikovega poročila ukor igralcem Dopolavora Tob. tovarne Nagodetu Slavku in Nagodetu Dragu.

8. Pozivajo se gg. Ogorelec, Novak Ludvik in Sotler, kakor tudi g. Perharje Stane, da se zgleda v ponedeljek, 12. t. m. ob 17 v pisarni Zveze zaradi zaslišanja.

9. Verifikacija igralcev, ki prestopajo iz kluba v klub, kakor tudi onih, ki preidejo iz razpuščenih društev, se more izvršiti le tedaj, če predložijo podpisane slike. Zaradi tega se razveljavljata verifikaciji igralcev Rogelj Zdenka in Accetto Bojana, objavljeni v zadnji objavi.

10. Osebe, ki niso vpisane v anagrafskih registrih Ljubljanske pokrajine, ne morejo biti verifikirane.

bistvenim sestavinam današnje prehrane najširših slojev prebivalstva. Blagodejnost tega ukrepa bo zlasti čutilo delovno ljudstvo. Ta je zdaj dobil za svojo disciplino nagrado. Tudi ni domna, da bo prav najširšim slojem najbolj koristil vedno ostrejši boj proti črni borzi, ki z odvečevanjem različenjega blaga, dostopnega po odušinskih cenah samo premožnejšim, ogromno škoduje ravno ljudski večini ter delovnim slojem. In dolžnost najširših slojev, ki zaradi črne borze najbolj trpe, je, da pri pobujanju tega socialnega čla pomagajo z vsemi silami ter sodelujejo z oblastmi pri neustitljnem preganjanju sleherne špekulacije, navijanja cen, verižništva, nedovoljenega kopičenja blaga itd. Siroki sloji, ki gornje sklepe pozdravljajo, bodo to svojo dolžnost nedvomno tudi docela izpolnili.

Visoki komisar na obisku pri železniškem Dopolavoru in v glasbeni šoli »Sloge«

Ljubljana, 8. aprila.

Visoki komisar je obiskal železniški Dopolavoro, lepo in delovno ustanovo, ki razvija svoje blagodejno vzgojno delovanje v palači železniškega ravnateljstva. Sprejeli so ga inž. Gianaroli kot zastopnik načelnika železniškega odposlanstva, inž. Finc kot zastopnik ravnatelja slovenskih železnic, comm. Soreala, načelnik uslužbenškega urada pri železniškem odposlanstvu, dr. Lucchesi, pokrajinski nadzornik Dopolavora, ter inž. Sardo od železniškega združenja, inž. Guerra, ravnatelj železniškega Dopolavora, ter športni referent pri Dopolavoru g. Pušenjak.

Med izločitvenimi tekmami v namiznem tenisu se je Ekscelencija Grazioli ustavil v veliki športni dvorani pri igralcih ter razdelil nagrade zmagovalcem. Zanimal se je za napredek raznih drugih panog pri športnem odseku Hermes.

Nato je obiskal kulturni odsek železniškega Dopolavora. Tam si je ogledal delo potujoče knjižnice, ki je bila ustanovljena pred kratkim, a je že kar dobro preskrbljena s knjigami, ki so pri članih zelo

Visoki komisar in Poveljnik armadnega zbora pri Kr. karabinjerjih

4. aprila je ob 9.30 prispel Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na poveljstvo Kr. karabinjerjev, da bi pregledal nekatere važne predmete, ki so jih karabinjerji te skupine uplenili partizanom. Ekscelencija Grazioli je izrazil živo zadovoljstvo nad nedavnimi sijajnimi službenimi nastopi, ki so jih izvedli karabinjerji.

5. aprila ob 12 je Ekscelencija poveljnik armadnega zbora obiskal poveljstvo Kr. karabinjerjev v Ljubljani. Najprej si je z živim zanimanjem ogledal nekatere važne predmete, katere so karabinjerji nedavno odvzeli partizanom. Nato pa svačeno v navzočnosti oboroženega oddelka izročil nekaj vojaških hrabrostnih odlikovanj karabinjerjem, ki so se izkazali v nedavnih službenih nastopih. Ekscelencija Gambaia je izrekel svoje živo zadovoljstvo nad učinkovitim prispevkom, ki ga skupina Kr. karabinjerjev daje v borbi zoper partizansko gibanje.

zaželeno. V kulturni odsek spada tudi glasbena šola »Sloge«. Ima okoli 200 gojencev, ki jih poučuje kakih 15 učiteljev. Iz te šole, ki jo z veliko ljubeznijo obiskujejo otroci železniškega osebja, je prišlo že več poklicnih, dobro izurjenih glasbenikov. Pri obisku pouka je Visoki komisar prisostvoval prireditvi, ki je bila njemu na čast. Pri tem ga je spremljal g. Svetel, ravnatelj glasbene šole.

V kulturnem odseku pohvalno deluje tudi šola za italijansko, ki ima 15 zelo obiskovanih tečajev. Nato si je Visoki komisar ogledal menzo slovenskih železničarjev, menzo italijanskih uradnikov ter prostorno in moderno kuhinjo, kjer so tudi gospodinjski tečaji, ki jih vodi ga. Prašnikarjeva.

Med ogledom so inž. Guerra in drugi funkcionarji, ki tako navdušeno sodelujejo z njim, Visokemu komisarju razlagali podrobnosti organizacije ter njeno praktično poslovanje. Ko je odhajal s sedeža železniškega Dopolavora, je Ekscelencija Grazioli izrekel voditeljem pohvalo za delo v prvem letu organizacije. Sporočil je, da je glasbenemu društvu »Sloge« nakazal prispevek 10.000 lir, drugi prispevek pa šoli.

Delovanje mestne šolske poliklinike v I. 1942

Socialno zdravstveno zaščito šolske dece na področju mesta Ljubljane vršita državna šolska poliklinika in mestna šolska poliklinika. Prva ima pod nadzorstvom dijakne meščanskih, srednjih in njim sorodnih šol, medtem ko ima mestna pod nadzorstvom vso ljudskošolsko dečo. Pod njenim nadzorstvom je 18 osnovnih šol s 4950 do 5000 šolarji.

V šolah opravljajo mestni zdravniki sistematične in kontrolne zdravniške preiskave. Ob priliki obiskov po šolah imajo zdravniki kratke zdravstvene nagovore ter so na razpolago šolskim vodstvom, učiteljsvu in staršem z zdravstvenimi nasveti in navodili. Mestna šolska poliklinika ima svoje prostore v I. nadstropju Mestnega doma; tukaj se zdravijo obiskovalci osnovnih šol ter dobe po predložitvi uobznožnega listka socialnega urada nakazana tudi brezplačna zdravila. Zdravstvene nasvete dajejo ne glede na premoženjske razmere staršem iz socialno močnih slojev in tistim, ki so zavarovani v raznih zavodih za socialno zavarovanje.

Rezultate zdravniških pregledov v šolah in ordinacijah zapisujejo zdravniki leto za letom v zdravstvenem matičnem listu. Tako izpolnjeni zdravstveni matični listi se po prestopu ljudskošolskih otrok v meščanske ali srednje šole izročijo Državni šolski polikliniki ter služijo za podlago zdravstvenega nadzorstva nad otrokom tudi v času šolanja na srednji šoli.

V letu 1942. je bilo izvršenih na šolah 4858 zdravniških pregledov. Skupno je bilo preiskanih 2424 dečkov in 2334 deklic. Kljub izrednim razmeram je zdravstveno stanje osnovnošolske dece še zelo ugodno. Uvedba šolskih kuhinj za slabo hranjene otroke, ki so bile ustanovljene na pobudo Visokega komisariata in kjer dobivajo otroci tečno in izdatno hrano, kaže že svoj blagodejni vpliv na zdravstveni razvoj socialno šibkih slojev.

V mestni šolski polikliniki je bilo lani izvršenih zdraviljenj 1903, obsevanj z višinskim soncem 1413, drugih fizikalčnih zdraviljenj pa 82. Zaradi kontrole stanja boleznih pljuč je bilo poslanih na Protituberkulozni dispanzer 512 otrok. V 83 primerih je bilo ugotovljeno stanje, ki je zahtevalo stalno nego in kontrolo, stanje, ki bi zahtevalo tudi šolanje v posebni gozdni šoli, ki je pa Ljubljana še nima. Brezplačno zobozdravljenje je bilo nakazano 252 otrokom, brezplačno ortopedično zdravljenje v ortopedični telovadnici društva »Atena« pa 155 otrokom.

Mestni zdravniki so ob vpisovanju v prvi razred osnovne šole preiskali 1011 otrok. Skupno je bilo v letu 1942. izvršenih 9267 zdravniških pregledov in zdraviljenj po zdravniških mestne šolske poliklinike.

Uradni razglesi

Maksimalni cenik št. 6

za zelenjavo in sadje uvoženo v Ljubljansko pokrajino, veljaven od 9. aprila 1943-XXI.

(Številke v oklepajih veljajo za cene na drobno.)

Cesen 9.50 (10.70); beluše 8.80 (10.40); karfižula 3.20 (3.70); korenje obično 3.20 (4); čebula 2.40 (3); koprje 3.20 (3.80); solata 3.20 (3.90); špinata 3.20 (3.90); zelena 4.55 (5.05); pomaranče Ia (Moro-Tarocco) 8.35 (9.35); pomaranče IIa 7.35 (8.35); limone Ia (15 cm obsega) 3.75 (4.35) (komad 0.45); jabolka Ia (n. pr. Zlata parmena) 8.35 (9.55); Orehi Sorrento 26 (30); orehi navadni 21.50 (25).

Raztegnitev obveznosti poseka

Člen 1. Obveznost poseka, odredjena z naredbo z dne 8. maja 1942-XX št. 87, se razširja nadalje na zemljiške pasove po 150 m širine ob obeh straneh naslednjih cest:

St. Jernej—Šmarje—Pleterje za celo progo;
St. Jernej—Orehovica—Mokro polje za c. progo;
Ratež—Brusnice za celo progo;
Čikava—V. Slatnik—Gaberja za celo progo;
Novo mesto—Gotna vas—Težka voda—Sela pri Jugorju—Subor—Sv. Anton—Metlika za celo progo;

Črmošnjice—Stopiče—Orehce—Dolž za c. progo;
Črmošnjice—St. Jošt—Hrušica za celo progo;
od križišča kote 635 cesta, ki gre čez predel Ugljarica do kote 689, za celo progo;

Rakitna—Brezovica—Gor. Preserje—Podpeč za celo progo;

Podpeč—Jezero—Podkraj—Tomišelj za c. progo;
Ligojna—Horjul—Zaklanec—Dvor za c. progo;
Borovnica—Vrhnikar—Južna stran ceste, samo v odseku med Ribičem in Pritiskom za c. progo;

križišče Gorenja vas—Grintavec za celo progo;
Mala gora—Polom—Stari log za celo progo;
Velike Lašče—M. Slevica—Sv. Gregor—Sodražica—Vagovka—Hrib za celo progo;

Laze—Ivanje celo za celo progo;
Planina—Urec za celo progo;
Grahovo—G. Jezero—Stari trg za celo progo;

Turjak—V. Lipljenje—Šentjurje za celo progo;
Velike Bloke—Luzarji—Karlovica—Mala Slevica za celo progo;

Zagradec—Ambrus—Zvirče za celo progo.

Člen 2. Na način, v mejah in v rokih, določenih v naredbi z dne 12. februarja 1943-XXI št. 20, se mora izvesti posek zemljiškega pasu do stika s pasom po navedeni naredbi, tako da poteka brez ozemlje občin:

Smihel-Stopiče—Radatovič—Metlika—Gradac—Adlešič—Vinica—Stari trg ob Kolpi—Mozelj—Fara v smislu planimetričnega načrta, ki ga določi in počisti vojaško oblastvo na način iz prej navedene naredbe.

Člen 3. S posekom iz prednjega člena 2. pridobljeni les morajo lastniki, kolikor je za to prikladen, obdelati v partijah po merah, ki jih določi

vojaško oblastvo, kateremu se morajo te partije tudi ponuditi v nakup.

Člen 4. Nespremenljive veljajo za obvezni posek pasov po tej naredbi določbe, za kršitelje teh pa kazni iz naredb z dne 8. maja 1942-XX št. 87 in z dne 12. februarja 1943-XXI št. 20.

Določitev obveznih prispevkov v prid Zavodu za združništvo Ljubljanske pokrajine za leto 1943-XXI/XXII

Za leto 1943-XXI/XXII se obvezni prispevek iz št. 1 člena 5. naredbe z dne 30. aprila 1942-XX št. 82 o ustanovitvi Zavoda za združništvo Ljubljanske pokrajine določajo v enaki višini kakor za leto 1942-XX/XXI, in sicer:

a) 100 lir za vsako družino,

b) nadaljnji prispevek po L. 0.30 za vsakih 1000 lir donosne naložbe pri vseh kreditnih združenjih oziroma zneska opravljenih poslov pri drugih združenjih.

Nikakega prispevka ne plačujejo zadruge za vzrejo živine, za izkoriščanje pašnikov in za izposojanje kmetijskih in stavbenih strojev.

Nova občinska uprava v Novem mestu

Z odlokom civilnega komisarja v Novem mestu je bil po pooblastilu Visokega komisarja razrešen dosedanj občinski odbor v Novem mestu. Z odločbo Visokega komisarja so bili imenovani: za župana dr. Polensek Marjan, zdravnik v Novem mestu; v sovet pa: Dolenc Ivan, gimnazijski direktor; inž. Abec Matija, ravnatelj kmetijske pokrajinske šole na Grmu; Paučič Jože, posestnik; Medic Ivan, posestnik in tovarnar; Andrej Agnitsch, posestnik-obrtnik; Prijatelj Ivan, posestnik-trgovca; Kobe Julij, posestnik-trgovca; Osolnik Ivan, posestnik-gostilničar; Mayer Ivan, postajni načelnik; Mirtič Ivan, mizar; Sonc Viktor, zasebni uradnik; Klementič Franc, delavec; Vrhovnik Valentin, zidar, mojster. Prva seja novoustanovljene sosvete bo 8. aprila ob tri četrt na tri v navzočnosti Visokega komisarja, ki pride t dan na uraden obisk v Novo mesto.

Zaplemba imovine upornikov

Zaplenja se vsa premožna in nepremožna imovina, brez izjeme, lastnina upornika *Košaka Draga* ž. Karla in ž. Bežal Katarine, roj. dne 3. junija 1905 v Ljubljani, biv. v Ljubljani, cesta V. Emanuela III. št. 17, v prid Zavoda za upravljanje, likvidacijo in dodeljevanje imovine, zaplenjene upornikom v Ljubljanski pokrajini.

Zaplenja se vsa premožna in nepremožna imovina, brez izjeme, lastnina upornika *Turka Dragutina* nezn. očeta in Antonije Turk, roj. 26. julija 1913 v Preserju, biv. v Podpeči št. 1, delavca, v

Prispevek trgovcev in obrtnikov Podpornemu zavodu

Zeleč dati svoj prispevek k obsežnemu udeleževanju Pokrajinskega podpornega zavoda pri Visokem komisariatu za mesto in pokrajino, sta združeni trgovci in obrtniki pri Pokrajinski zvezi delodajalcev poslali Ekscelenciji Visokemu komisarju znesek 62.530 lir odnosno 5293 lir za podporne namene.

Pogreb prečenskih žrtev

Novo mesto, 7. aprila.

Pred dnevi so izkopali v gozdovih za Hmeljniki pri Novem mestu žrtve komunistov iz Prečne, t. i. župnika Komljanca, brata Lojzeta in Toneta Murglja ter Pašiča Lojzeta. Trupla si je ogledala komisija po vodstvom okrajnega sanitetnega referenta dr. Korbarja ter ugotovila huda mučenja. Župnik Komljanec je bil eden prvih duhovnikov, ki so padli od zločinskih roke komunistov. Oba Murglja sta bila kristalno čista in idealna lanta, oba člana Katoliške akcije. Pogreb žrtev je bil veličasten. Vodil ga je proš. Cerin iz Novega mesta ob številni asistenci okoliških duhovščine. Pogreba so se udeležili polkovnik Mirabella v zastopstvu vojaške komande, tajnik okrajnega komisarja Varini Giuseppe v zastopstvu okrajnega komisarja, politični tajnik Varini Alfio, gvardijan frančiškanskega samostana v Novem mestu, vsi okoliški župniki ter nad 2000 ljudi iz Novega mesta in okolice.

Pogrebi partizanskih žrtev, ki so prave manifestacije in javne obsebe komunistov, so brez dvoma najglasnejši opomin morilcem, kam so zašli s svojim zločinom.

GOSPODARSTVO

Jugovzhodni zavod v Benetkah. V okviru trgovske šole v Benetkah bo kmalu začel posloovati nov zavod za jugovzhod in Levanto. Zavod naj bi v prvi vrsti vzgajal trgovce za italijansko gospodarsko ekspanzijo v jugovzhodni Evropi ter v Levantu po zaključku vojne.

Hranilnica v Triesteju izkazuje za lansko, 100. leto poslovanja povečanje vlog od 290 na 325 milij. lir. Čisti dobiček znaša 2.01 milij. lir (za 1941 2.056 milij. lir). Od čiste dobička se nakazuje 1.406 milij. lir rezervnemu skladu, ki je dosegel že 21.5 milij. lir, 0.603 milij. pa se porazdeli v razne dobrodelne svrhe.

Likvidacija bivše jugoslovanske Poštne hranilnice. Kot smo že poročali, so se podali te dni hrvatski zastopniki na Dunaj za ureditev premoženjskih vprašanj bivše Poštne hranilnice. Pri tem so obravnavali tudi vprašanja, ki so s tem v zvezi v Srbiji. Načela za likvidacijo so bila dogovorjena že lani, njih praktična izvedba pa bo omogočena zlasti zaradi tega, ker imajo vse udeležene države svoje poštne hranilnice, ki so enakega ali sličnega značaja, kar omogoča lahek prevzem računov. Zaradi tega je tudi likvidacija Poštne hranilnice bolj napredovala kot likvidacija Državne hipotekarne banke in Priv. agrarne banke, zlasti slednje v zvezi z vprašanjem kmetijskih dolgov.

Iz gorenjskega trgovskega registra. Vpisane so bile naslednje tvrdke: Josip Koman, trgovina z železnino, Radovljica, Matija Rauniker, izdelovalec slamninkov in čepic, Domžale, Franc Bertonec, valjni mlin, Domžale, Franc Jaklič, zaloga piva, Škofja Loka. — V zadrzni register pa je bila vpisana Kmetijska nakupna in prodajna združenja Lom-Sv. Katarina pri Trzinu.

Iz nemške avtomobilske industrije. Znana delniška družba Büssing NAG za avtomobilsko industrijo se je sedaj pretvorila v družbo z omejeno zavezo, katere je prevzela tudi del poslovanja družbe AEG.

Kazni za prekrške oskrbovalnih predpisov

Okrajni civilni komisariat v Novem mestu je izrekel naslednje kazni:

Za nedovoljeno zvišanje cen: Mihelčič Anton, trgovec, Novo mesto, Trdinova 9, 400 lir; Ovišek Alojz, trgovec, Zablja vas 2, 300 lir; Sime Marija, gospodinja, Hrušica 17, obš. Smihel-Stopiče, 50 lir; Cesar Josip, čevljar, Bršljin 10, obš. Smihel-Stopiče, 200 lir.

Za nedovoljen nakup racioniranih živil po zvišani cen: Udočič Terezija, gospodinja, Ljubljana, Ločarska 5, 50 lir in zaplenitev blaga; Gregorije Josipina, Gor. Brezovica 28, obš. St. Jernej, 50 lir in zaplenitev blaga.

Za skrivno klanje: Doželan Marija, kmetica, Vel. Brusnice 11, 150 lir in zaplenitev blaga; Košark Franciška, gospodinja, Ločarska 1, 100 lir in zaplenitev blaga; Gregor Anton, kmet, Gor. Straža, obš. Prečna, 500 lir.

Za nedovoljen nakup in zakol prašiča: Bučar Ana, nakararka, Gor. Straža 28, obš. Prečna, 500 lir.

Za prevoz šitarje brez dovoljenja: Goršek Ivan, kmet, Ostroz 2, St. Jernej, 350 lir in zaplenitev blaga; Rečelj Pavla, gostilničarka, St. Jernej 13, 250 lir in zaplenitev blaga; Končiča Anton, Novo mesto, Trg Littorio 6, 50 lir in zaplenitev blaga; Kastelic Josipina, Arkova 6, 50 lir in zaplenitev blaga; Rifelj Petrina, Ljubljanska 10, 50 lir in zaplenitev blaga; Vukstina Marija, Vrhovnica 11, 500 lir in zaplenitev blaga; Gredl Ana, Novo mesto, 50 lir in zaplenitev blaga; Turk Josip, trgovec, Trg sv. Katarine 4, 50 lir in zaplenitev blaga.

Za neredno vodenje registra prejmata in odlema: Prijateljica za tvrdo Pauser, Trg Littorio, 400 lir; Kastelic Edmund, trgovec, 1000 lir; Strumbelj Antonija, Vavta vas, Smihel-Stopiče 100 lir; Strumbelj Viktorja, trgovka, Vavta vas, 150 lir.

Za mletje žita brez dovoljenja in neredno vodenje mletvskega registra: Seidl Franc, Trg Littorio, 250 lir globe in zaplenitev blaga.

Za opuščen prijavu nakupa živine: Počervina Viktor, Gor. Straža 2, Smihel-Stopiče, 100 lir; Darovec Rudolf, Gorenja Straža 3, Smihel-Stopiče, 100 lir.

Za nedovoljen nakup racioniranih živil: Tomazin Marija, St. Jernej, 100 lir in zaplenitev blaga.

Za prodajo mesa na prepovedan dan in neredno vodenje registra o nakupu in prodaji: Ilirastar Ivan, mesar, Smihel 10, 100 lir globe.

priid Zavoda za upravljanje, likvidacijo in dodeljevanje imovine, zaplenjene upornikom v Ljubljanski pokrajini.

Zaplenja se vsa premožna in nepremožna imovina, brez iz

Drobne novice

Koledar

Petek, 9. aprila: Marija Kleofova, sveta žena; Tomaž Tolentinski, mučenec.
Sobota, 10. aprila: Ezekiel, prerok; Domnij, škof in mučenec; Apolonij, mučenec.

Zgodovinski paberki

9. malega travna:

1. 1854. se je rodila v Pavli slovenska pisateljica Pavlina Pajk. Po Stritarjevem in Tavčarjevem vzgledu je Pajkova skušala ustvariti žensko povest iz meščanskega življenja. V njeni novelistični vidimo, kako se trudi, da bi dala slovenski slovesni izraz življenju malomeščanstva in podeželskega plemstva. Ker pa sta bila ta sloja v našem narodnem življenju tuja ter se je pisateljica sama precej pozno naučila slovenskega jezika, ni mogla ustvariti nobene žive osebe in podobe. Povrh je še neugodno vplival na njeno slovesno delo mož Janko, ki ga je usmerjal v lažno romantično smer. Tudi nemška provincialna novelistika je morila njeno precejšnjo nadarjenost, ki se kaže zlasti v upodabljanju ženskih značajev in usod. Pisateljstvo pot je začela s krajinskimi spisi v »Sociu«, nadaljevala v »Zori« in lirskimi pesmimi, ki so izšle v posebni knjigi leta 1878. Potem je bila najzvestejša delavka pri celovškem »Kresu« in v »Ljubljanskem Zvonu« ter »Domu in svetu«. V »Odlomkih iz ženskega dnevnika« (Zora 1878.) se jasno pozna oblikovni kot tudi vsebinski vpliv Stritarjevega Zorina. Od novel se odlikujeta po lepi zamisli »Roka in srce« (Kres 1881.) in »Očetov tovariš« (Kres 1884.). Veliko skrb je posvetila Pajkova točnemu podajanju okolja. Več lepih poučnih ljudskih povesti je napisala za Mohorjevo družbo.

1. 1939 je Italija zasedla Albanijo; kralj Zogu je zbežal, narodna skupščina je ponudila krono Viktoriju Emanuelu III. in njegovim naslednikom. Italijanski vladar je ponudbo sprejel, pustil pa je Albanijski značaj samoupravne države, ki je združena z Italijo v personalni uniji. Z združitvijo Albanije z italijansko krono je dosegla Italija svoj stari cilj, dobili trdno oporo tudi onstran Atlantske ožine in spremeniti Adriatico v italijansko morje.

Novi grobovi

† Lojzika Guzelj. Dne 1. aprila je v Škofji Loki za vedno zatisnila oči 66-letna ugledna ga. Lojzika Guzelj iz znane škofjeloške rodbine. Blago rajnico, ki zapušta soproga in dva sinova, so pokopali na pokopališču v Škofji Loki.

† Dr. Ignacij Malnerič. Po mutni bolezni je umrl v ljubljanski bolnišnici ugledni odvjetnik in posestnik v Črnomlju, gosp. dr. Ignacij Malnerič. Zemski ostanki blagorajnika bodo prepeljani iz mrtvašnice ljubljanske bolnišnice v petek, dne 9. t. m. popoldne v Črnomelj, kjer bo v soboto pogreb na tamkajšnje pokopališče.

† Justina Pogibov. V Ljubljani je umrla po dolgem trpljenju mati in gospa Justina Pogibov roj. Pirnat. Blago rajnico bodo pokopali v petek, 9. t. m. ob treh popoldne iz kapele sv. Jakoba na Zalah.

† Ana Zalar. Pri svojih skrbnih hčerkah je po daljšem trpljenju lepo pripravljena odšla v večnost 87-letna mati in gospa Ana Zalar Rajnica je mati gđe. Anice Zalarjeve, dolgoletne uslužbenke v trgovini Ničman Blago pokojnico bodo pokopali v petek, 9. t. m. ob pol štirih popoldne iz kapele sv. Petra na Zalah.

† Nose Maria. Umrla je Nose Maria, 80 let stara, doma iz Ribnice na Dolenjskem. Pogreb bo v petek ob pol 3 iz kapele sv. Antona na Zalah.

Naj rajnim sveti večna luč! Vsem, ki žalujejo za njimi, naše iskreno sožalje!

Kupujte lepe

»PRAVLJICE«

Božene Nemcove!

Peta postna pridiga prevrženega gosp. knezoškofa Dr. Gregorija Rožmana bo v petek, 9. aprila, ob pol 8 zvečer v stolnici. Pred pridigo bodo ob 7 litanije in ob 7 sveti križev pot s petjem. Verniki, pridite, da se ob toplih besedah svojega nadpastirja živimo v tolažbo velike skrivnosti Skrivnega razodenja.

»PRAVLJICE« (II. del)

slavne češke pisateljice Božene Nemcove
dobite po vseh knjigarnah in trafikah!

— Proslava hrvatskega državnega praznika. V soboto 10. t. m. bo tudi v Ljubljani proslavljena druga obletnica ustanovitve Nezavisne Države Hrvatske. Ob tej priliki bo ob 10 v stolnici masa-zahvalnica. Po maši se bodo povabljeni odličniki vpisali v spominsko knjigo konzulata. V nedeljo, dne 11. t. m. ob 11 bo sprejel konzul tukajšnje hrvatske kolonije.

— Maša zadušnica za pokojnik Debevec. Petrom bo danes v petek, ob 7 zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja pri oltarju sv. Frančiška. Frančiškanska prosveta vabi, da se te sv. maše udeležijo člani in prijatelji pokojnika v čim večjem številu.

— Izredno nizko stanje barometra. Letos prvič je barometer dosegel izredno nizko stanje. V četrtek zjutraj je po zapiskih meteorološkega zavoda barometer dosegel 749.0 mm, kar je splošno velika redkost. Od srede na četrtek je padel za 11.1 mm. V četrtek zjutraj je bilo precej oblačno. Črni oblaki pa so se pozneje razgatali. V sredo je bilo popoldne nekoliko hladneje od prejšnjega dne. Dosežena je bila maksimalna dnevna temperatura +12.4° C, v četrtek jutranji minimum +3° C. Zanljivo je, da je bilo letos v treh mesecih le 15 deževnih dni, ko je padlo za 187.6 mm dežja. Najdeževnejši je bil februar s 126.7 mm, revni je bil januar z 81.5 mm in še manj moker marec z 29.4 mm dežja. Vsak mesec pa je imel le po 5 deževnih dni. Letošnji marec je bil izredno suh, deževalo je najprej 7. marca, nato pa zadnje 4 dni konec marca. Lani je bilo sicer v treh mesecih kar 47 deževnih dni, toda manj padavin. Bilo je le 169.3 mm. Prav suhi so bili prvi trije meseci leta 1938, ko je v 17 dneh padlo samo 126.6 mm dežja. Zelo mokri so bili prvi meseci leta 1941, ko je v 46 dneh padlo 303.3 mm dežja.

Iz dela in življenja - od tu in tam

Z Gorenjskega

Lep uspeh razstave v Kamniku. Do 3. aprila je obiskalo umetnostno in obrtno razstavo v Kamniku že 4000 gledalcev. Obiskal jo je tudi general Brenner, ki si jo je ogledal v spremstvu okrožnega vodje Pilza.

Slovo vodja krajevne skupine. V Sv. Katarini pri Trzinu se je poslovil krajevni skupinski vodja Hubert Müller. Gorenjski tednik pohvalno poudarja, da je z domačimi lanti vred odšel k izpolnitvi vojaških dolžnosti. Skozi celi dve leti je vodil krajevno skupino z največjim uspehom in v splošno zadovoljstvo. Na poslovilnem zborovanju je oddal posle novemu skupinskemu vodji s pozivom, naj tudi v bodoče celokupni štab skupine prav tako pridno in vestno sodeluje in stremi za napredkom krajevne skupine. Za dosedanje delo se mu je zahvalil in izrekel priznanje namestnik okrožnega vodja iz Radovljice. V zvezi s tem je krajevna skupina v soboto zvečer priredila vsem obveznikom odhodnico pri Krvinu. Odhodnico so obiskali prav lepo obvezniki in njihovi domači. V ponedeljek pa so se v polnem številu odpeljali mladeniči na skupno zbirališče v Kranj.

Smrtna kosa. V Žireh je umrl Hieronim Kogovšek. V občini Brezje so umrli: Ana Grlic iz Brezje, Neža Langus iz Perašice, Ana Kalan iz

Velikonočni pozdravi. Uredništvo »Slovenca« je prejelo pismo, ki ga pošiljajo Martin Gregurka, doma z Vrhnike, Jamnik Anton iz št. Janja na Dolenjskem in Vitomir Cebular iz Ljubljane — Beograd. Vsi so vojni ujetniki in pošiljajo za veliko noč uredništvu mnogo pozdravov ter želijo vesele praznike vsem svojim prijateljem in znancem doma. Upajo, da se jih bo kdo spomnil za praznike. Naročili so tudi nekaj izvodov »Slovenca«, ki ga jim je uredništvo že poslalo. Prav posebej upajo, da jim bo kdo kaj pisal. So v ujetniškem taborišču v Nemčiji, in sicer: M. Stammelger XII D, Trier. — Grugurka ima št. 17148, Jamnik 105099, Cebular pa 58147.

PREMOG IN DRVA na nove nakaznice pri trdnici »GORIVO«, Karlovska 8. (Lastnik Lojze Jerančič ml.)

— Vodna kreša da izborna solata. Po jarkih in potokih raste pri nas precej vodne kreše, ki se je zaradi zadnjih toplih dni bohotno razrasla. Temnozeleni, sočni in gladki listi dajo prav okusno solato, ki jo pri nas vse premalo cenijo. Kuša ima sicer nekoliko oster in grenak okus, kot radič, a je silno zdravilna in se posebno priporoča ljudem s slabo krvjo in z bolnimi pljuči. Otrokom prežene gliste. Za solato so posebno primerne listi in listni vršički, ki rastejo pod vodo. Pravilno jo z oljem in limonovim sokom. Solata vodne kuše poživlja delovanje želodčne in črevesne sluznice, jih očisti in obnovi. Zato se uspešno rabi pri boleznih, ki izvirajo iz razkrajene krvi, tako n. pr. pri škorbultu, krvavenju kože, lenem črevesu in tuberkulozi. Odlično pomaga tudi pri kožnih izpuščajih vsled bozne krvi. Uživajmo torej več vodne kuše, dokler je še mlada in mehka.

— Nesreče na deželi. Na Ježici stanujoči železniški ključavničar, 40 letni Janez Kušar je padel in se poškodoval po glavi. — V Stični so se otroci igrali. Kamenje so metali s pračo. Neki deček pa je po nerodnosti s kamnom zadell posestnikovega sina, 12 letnega Ludvika Glavana v glavo. Poškodba je huda. — Karel Gornik, 45 letni kočar v Ribnici je padel in si zlomil desno roko. — V levo roko se je vsekalo 10 letni sin posestnice Jože Zupančič v Žužemberku. — Posestnik, 44 letni Anton Kavčič v Logu pri Brezovici je padel z drevesa in si zlomil levo roko. Na vrtu je obrezoval sadno drevo. — Padla je in si zlomila levo nogo 14 letna hčerka posestnice Danica Kovačičeva v Velikih Laščah.

Z Vrhnike

Zahvala plemenitim darovalcem. Rodbina Kunstel z Vrhnike je darovala v počastitev spomina in mesto cvetja na grob blagopokojnega g. dekana Burnika znesek 1000 lir za občinske rezeže. — V isto svrhu je daroval gospod Mihael Tomšič, posestnik in industrijec z Vrhnike znesek 300 lir. — Občina se obema darovalcema iskreno zahvaljuje tudi v imenu podpiranih.

Posavca, Rozalija Kleindienst iz Dobrega polja. V občini Bohinjska Srednja vas: Jožef Rašen iz Studora, Jožef Mulej iz Nomna, Margareta Zaloker iz Gorjuš in Avgust Korosec iz Gorjuš. V kamniški občini so umrli: Terezija Verlinšek iz Kamnika, Franc Kemperle iz Podgorja, Franc Vinšek iz Tunjice, Luka Pangeršič iz Bris in Jožef Hace iz Vrhpolja.

S Spodnjega Štajerskega

Zimski tečaj je bil zaključen na poljedelski pokleni šoli na Luisinem dvoru pri Rogaski Slatini konec marca. 30 mladih kmetov se je tri mesece nepretrgoma učilo vsa vprašanja kmetijske gospodarstva. Prav tako pa so se izobraževali svetovonzazorno in usposobilni tako, da bodo mogli delati za zdrav kmetijski stan. Zaključne izpite, ki so jih prestali vsi tečajniki, je poslušal tudi okrožni vodja Dorfmeister iz Celja.

Pomoč preobremenjeni kmetici. Graška »Tagespost« poroča o zglednem primeru, kako je treba podpirati preobremenjene kmetke žene, da pri oskrbovanju kmetije ne omagajo. Južnotirolska preseljenka družina Bachmann je na naseljenem območju na Spodnjem Štajerskem prevzela v občini Bizelsko, tik ob državni meji kmetijo. Družinski gospodar je pod orožjem in je dobil lani na jesen samo nekaj dni dopusta, toliko, da je lahko kmetijo prevzel. Od prvih dni naprej mora torej njegova žena sama voditi vse gospodarstvo. Ze samo to, kako se je lotila dela in koliko je dosegla neumorno in pridno dosegla, kaže vso njeno sposobnost za obmejno kmetico. Ker pa ne bo mogla marsikaterega ukrepa, še manj pa poljskih del za pomladansko obdelavo izpeljati, zlasti, ko bo treba opraviti nekatera dela tudi za nadaljna leta v vinogradu, je upravitelj pokrajinskega posestva na Bizelskem, g. Gekeler prevzel boterstvo nad Bachmannovo kmetijo, ki meri 19 ha. On bo tudi pomagal, da bo njeno gospodarstvo napredovalo.

Srbski uredniki v Gradcu. Kot gostje tiskovnega oddelka pri predstavištvo vlade so minulo nedeljo prispeli uredniki vodilnih beografskih časopisov v Gradec. Povabljeni so v Nemčijo in so se v ponedeljek odpeljali naprej proti Berlinu. Na poti si bodo ogledali tovarniške obrate, v katerih so zaposleni srbski delavci.

Nevarene padece. Pri delu na brzojavnem drogu je padel 27 letni telegrafski delavec Anton Cigola, uslužben pri telegrafskem uradu v Mariboru in doma iz Dornave pri Ptuj. Cigoli se je odtrgal pas med delom, zato je omahnil vznak, medtem ko so mu noge spočetka ostale pritrjene ob drog zaradi zob hodulj. Trenutek nato so se tudi

Gledališče

Opera:

Petek, 9. aprila: Zaprtó.
Sobota, 10. aprila: ob 18: Zemlja smehljaj. Opreta Izven. Cene od 25 lir navzdol.
Nedelja, 11. aprila: ob 10.30: Sirota Marko. — Ob 18: Maček. Pridrjetev GILJA. — Ob 18: Thais. Izven. Cene od 28 lir navzdol.
Ponedeljek, 12. aprila: Zaprtó.

Leharjeva opereta »Zemlja smehljaj. Opera ponovi to opereto v soboto, dne 10. t. m. ob 18 izven abonmana. Vloga prince Souhanga poje ta večer g. Sladojčev, ostala zasedba običajna.

Drama:

Petek, 9. aprila: Zaprtó. (Generalna)
Sobota, 10. aprila: ob 18.30: V času obiskanja. Premiera. Red Premierski.
Nedelja, 11. aprila: ob 13: V času obiskanja. Izven. Cene od 20 lir navzdol. — Ob 18.30: »Prava ljubezen«. Izven. Zložane cene od 15 lir navzdol.
Ponedeljek, 12. aprila: Zaprtó.

E. Gregorin: »V času obiskanja, osem postoj o Jezusovem poslanstvu. Posamezne prizore na odru veče bralec s čitanjem iz evangelija. Dejanje je pestro, spremljajo ga fanfare, pozavne, petje — kompozicije prof. Tomea. Glavne osebe igrajo: Marija — Starčeva, Jexus — Gregorin, Janez — Verdonik, Simon-Peter — Bratina, Jona iz Karije — Nikst. Veliki duhovnik — P. Kovič, Poncij Pilat — Peček, stotnik Petronij — Drenovec, gladiator iz Galije — Potokar, Veronika — Simčičeva, rabi Gamaliel — Presetnik. V

ostalih vlogah sodeluje celotni dramski ansambel, pomožni s številnimi komparzi. Delo režira avtor E. Gregorin. Scensko glasbo vodi prof. Sturm.

Naznanila

FRANČISKANSKA DVORANA. Nedelja, 11. aprila, ob 10.30: Marijanska akademija pod pokroviteljstvom prevz. št. škola dr. Gregorija Rožmana. Nov pester spored. — Predprodaja vstopnic v trgovini Siličgof, Frančiškanska ulica.

ROKODELSKI ODER. Nedelja, 11. aprila, ob pol 7 zvečer: Izvirna drama »Praznik cvetočih dešenj. Delo, ki s svojo lepoto pritegne vsakogar. Vstopnice bodo v predprodaji v nedeljo od 10-12 in dve uri pred predstavo v društveni pisarni, Petrkova ulica 12. I. nadstropje, desno.

FRANČISKANSKI ODER. Nedelja, 11. aprila, ob 7 zvečer: »Zmaga luče, misterij. Spisal in režija Milan Skrbinek. Vstopnice v predprodaji v trgovini Siličgof in na dan predstave pri blagajni frančiškanske dvorane.

RADIO. Petek, 9. aprila: 7.30 Pesmi in napevi — 8 Napoved časa, poročila v italijanski in slovenski — 12.30 Ploščo — 12.30 Poročila v slovenski — 12.45 Lalka glasha — 13 Napoved časa, poročila v italijanski — 13.10 Poročila vrhovnega poveljstva Oboroženih sil v slovenski — 13.12 Orkester vodi dirigent Gallio — 14 Poročila v italijanski — 14.10 Koncert radijskega orkestra vodi dirigent D. M. Sijance, glasha za godalni orkester — 14.45 Pisanje glasha — 15 Poročila v slovenski — 17 Napoved časa, poročila v italijanski — 17.15 ELAR-jev kon-

Trije zlati lasje

TA GA NAGOVORI: »KAM PA, PLAVAČEK, KAM?« »S PISMOM GREM NA KRALJEV GRAD, PA SEM ZASEL. ALI MI MORETE POKAZATI POT IZ GOZDA?« »DANES NE PRIDES VEČ IZ NJEGA. OSTANI PRI MENI!«

MLADENIČ JO UBOGA. KO STA NARE-DILA NEKOLIKO KORAKOV, ZAGLEDA PRED SABO LEPO HIŠICO, KAKOR DA JE ZRASTLA IZ TAL.

Otroci — Starši

Izšla je krasna mladinska legenda

Pastirčkova nebesa

ki jo je napisal Jože Tomažič, s slikami opremil pa Jože Beranek

Povest je posebno priporočljivo branje — mladim in odraslim — za velikonočni čas

50 strani, 50 slik

Broš L 8—, kart. L 11—

Ljudska knjigarna v Ljubljani

Pred škofojo 5 - Miklošičeva cesta 5

noge odtrgale in Cogle je strmoglavil 10 m globoko. Rdeči križ iz Maribora ga je prepeljal z zlomljeno hrblenico in drugimi notranjimi poškodbami v bolnišnico v Gradcu.

Smrtna kosa. V Mariboru so umrli: 62 letna zasebnica Tement Roza, posestnikov sinček Franc Gaber iz Škofje vasi, 35 letna služkinja Rezi Konjšak, ki je službovala pri družini Maks Samec na Pobrežju. Doma je bila iz Luč.

cert na Kr. zavodu za romanske studije; prenos iz Bonomijske dvorane, zbe in orkester vodi Ede. Muz. Lorenzo Perosi — 19 Govorimo italijansko, poučuje prof. dr. Stanko Leben — 19.30 Poročila v slovenski — 19.45 Operetna glasha — 20 Napoved časa, poročila v italijanski — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenski — 20.40 Radio da družino — 21.25 Koncert radijskega orkestra vodi dirigent D. M. Sijance, pisana glasha — 22. Koncert čelista Benedetta Mazzacurati — 22.45 Poročila v italijan.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarne mr. Bakarčić, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20, in mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 18.

Letošnje

»ŠMARNICE«

ki jih je spisal dr. Ivan Ahčin, so izšle. Dobite jih pri Pripravljalnem odboru petih prvih sobot, Pred škofojo št. 1. I. nadstr., ali pa v Ljudski knjigarni. Šmarnice so tiskane tudi na boljšem papirju in vezane. Te boljše bodo v prodaji čez nekaj dni.

Drobna ljubljanska kronika

Naznanite sobe! Mestno županstvo še vedno zlasti v sredini mesta nujno potrebuje več čedno opremljenih sob za nastanitev oficirjev in uradnikov. Kdor koli ima kako primerno sobo, naj jo takoj naznaní mestnemu odpravniku v sobi št. 23 v III. nadstropju magistratnega poslopja za Robbovim vodojakom.

Na XII. simfoniznem koncertu bo prva točka, ki jo bo izvajal naš odlični simfonizni orkester. Verdijevo predigra k operi Silejanske večernice. Ta predigra je ena izmed najboljših Verdijevih prediger sploh, ima polno prelepih melodij in izredno bogato, slikovito instrumentalno, kar jo močno usposablja za uvod k velikemu simfoniznem koncertu. Poleg Verdijeve na sporedu še Čajkovskega 5. simfonija in dva Slovanska plesa Dvoraka. Tudi ta koncert bo vodil naš inteligentni in izredno verzirani dirigent D. M. Sijance. Koncert bo v ponedeljek, 12. t. m., ob pol 8 zvečer v veliki uniozni dvorani. Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

V nedeljo, 11. aprila, ob 7 zvečer bo frančiškanska prosveta ponovila Škrbinkov misterij »Zmaga luče« in frančiškanski dvorani. — Režija Milan Skrbinek. — Vstopnice si zaradi velikega zanimanja preskrbite v predprodaji v trgovini Siličgof in na dan predstave pri dnevi blagajni. — »Praznik cvetočih dešenj, dan veselja. Ljubezni in mladosti, a tudi praznik smrti. Komaj spočeta ljubezen mora umreti, da se izbrisi stari greh. Njih tritev, Jasi velika in težka, je zaman, saj je žrtvo ljubezni

silnejša. Kako kruta je večinski igra usode, bomo videli v Klabundovi drami »Praznik cvetočih dešenj. Delo, ki pritegne s svojo lepoto vsakega. Predstava je v nedeljo, 11. aprila, ob pol 7 zvečer. Opozorjamo na predprodajo, ki bo v nedeljo od 10-12 in dve uri pred predstavo v društveni pisarni, Petrkova 12-I. desno.

Trije drzni vlomilci obsodeni. Na okrožnem sodišču so bili pred malim kazenskim senatom zaradi zločina vlomne tatvine obsodeni trije drzni vlomilci, ko so lani od avgusta do 7. decembra trikrat pri belem dnevu vlomili v Zibertovo trgovino, ki se nahaja v Prešernovi ulici ob vrtu frančiškanskega samostana. Vlomilci so odnesli za 22.330 lir čevljev, mokrih in ženskih nogavic ter razno perilo. Vlomilci so med opoldanskim odmorom. Bili so obsodeni: trgovski pomočnik, 35 letni Jože Prhaj na 1 leto in 4 mesece, Mihael Sili, 47 letni šofer, na 1 leto in 8 mesecev ter Ivan Miklavčič, 40 letni delavec, na 2 leti in 4 mesece robije. Zadržni kazni ni sprejel in je priljavil pobiv zaradi previsoke kazni.

Poizvedovanje

Nekdo je v četrtek, 1. aprila, popoldne na Zalah izgubil listek, ki je dokazilo, da je znal ljubljanski urar neko njegovo stvar prevzeti v popravilo. Ker bo le s tem listkom mogel lastnino pri urarju spet dvigniti je najhitrejši listek izročil našemu uredništvu, kjer ga lastnik dobi. Kdor ga je izgubil, naj se oglasi pri uredniku novinarju.

S. S. VAN DINE:

40

Umorjeni Kanarček

»Preveč daleč greš, prijatelj. Zakaj bi ga moral obdolžiti umora?« Vance je vstal in zavezal. »Pojdiva, Van, v muzej, da si ogledava egiptovske enotnosti.« Na vratih pa je obstal in vprašal: »Kaj pa naš možakar iz Boontona?«

Markham je pozval Swackerja. »Bom že poskrbel. Pridi okrog sedmih v klub, če te veseli. Stražnik bo prišel tja in tudi Cleaver bo prišel pred večerjo.«

»Ko sva zvečer prišla z Vancejem v klub, je Markham že sedel na svojem starem mestu. Poleg njega je sedel neznan moški kakih štiridesetih let, zagorel, živahen, ki pa je bil videti precej v zadregi.«

»Phips, prometni stražnik iz Boontona, ki je pravkar dospel semkaj, nama ga je predstavil Markham. Cleaver mora priti vsak trenutek. Z nekom ima tukaj sestanek ob pol osmih.«

Vance si je pritegnil naslanjač. »Upajmo, da bo točen.«

»Tudi jaz upam,« je dejal Markham. »Mislim na samomur, ki si mi ga obljubil.«

»Naša usoda je zgubljena, naše upanje je samo še žalosten obup,« je zamrmral Vance.

Kakih deset minut pozneje je vstopil Cleaver za hip je obstal pri vhodu, nato pa je vstopil v dvorano, kjer smo ga čakali. Nikakor ni mogel neopazno mimo nas. Zadržal se je za hip in nas

prijazno pozdravil. Markham mu je stavil nekaj brezpomembnih vprašanj, nakar je Cleaver odšel dalje.

»Ali je to gospod, ki ste ga ustavili v ponedeljek zvečer?« je Markham vprašal stražnika. Ta je bil videti zmeden.

»Precej mu je podoben, vendar pa ni on!« Zmajal je z glavo. »Ne, nikakor ni on. Tisti, ki sem ga ustavil, ni bil tako velik, pač pa bolj debel.«

»Ali ste o tem prepričani?«

»Seveda, gospod. Gotovo se ne motim. Moški, ki sem ga ustavil, je hotel razpravljati z menoj, nato mi je hotel dati nekaj denarja, da bi ga pustil pri miru. Moja svetilka ga je zelo dobro osvetlila.«

Takoj po tem razgovoru je Markham stražnika odstavil.

»Moj Bog!« je vzdihnil Vance. »Moje brezpomembno življenje se mora še nadaljevati. Zares žalostno je to! Ne preostane drugega, kakor da me še nadalje prenašaš. Povej mi, Markham, komu je podoben Cleaverjev brat?«

»Brez dvoma je bil on!« je priznal Markham. »Videl sem že tega brata. Ni tako visoke postave, pač pa bolj debel. Tega nikakor ne morem več prenašati. Takoj hočem končati to zadevo s Cleaverjem.«

Hotel je vstati, a Vance ga je prisilil, da je zopet sedel.

»Nikar ne bodi nepotrpežljiv. Cleaver ne misli še tako kmalu oditi. Treba je še prej uređiti nekaj drugega. Lindquist in Mannix vzbujata še prav posebno mojo radovednost.«

Markham pa se ni hotel podati.

»Zdaj ni tukaj niti Mannixa niti Lindquista, medtem ko je Cleaver tu. Rad bi vedel, čemu je lagal.«

»To ti prav lahko povem,« je odvrnil Vance. Hotel je, da boš mislil, da je bil o polnoči v ponedeljek med gozdovi v New Jersey. To je vse.«

»Tvoja trditve priča o tvoji veliki bistroumnosti. Upam pa, da ne misliš resno, da bi Cleaver bil morilec. Morda mu je o vsej zadevi kaj znano, a ne morem si ga predstavljati kot davitelja.«

»Zakaj pa ne?«

»Nikakor ne predstavlja pravi tip. Zdi se mi nemogoče, tudi če bi imel dokaze, ki bi pričali zoper njega.«

»Ah! Psihološka sodba! Izključuješ Cleaverja, ker se ti zdi, da se njegov značaj ne sklada s položajem. V tem primeru pa se nikakor ne strinjam s teboj. Ta strastni igralec z ribjimi očmi ima v sebi neko nesluteno moč zla. Kar pa se psihološke teorije tiče, pa sem popolnoma istega mnenja. Glej, Markham, zdaj priznavaš to teorijo; ko pa sem jo uporabljal jaz, si se norčeval iz mene. Ali bi ne šli na skodelico čaja?«

Odšli smo v dvorano palm in sedli za mizo poleg vhoda. Vance je naročil čaj. Markham in jaz pa črno kavo. Sedeli smo molče in poslušali orkester, ki je igral neko skladbo Čajkovskega. Markham je bil utrujen in malodušen, Vance pa je bil ves prevzet od skrivnostnega dogodka, ki ga je tako zelo zanimal že od vsega početka. Še nikdar ga nisem videl tako zamišljenega.

Sedeli smo že kake pol ure, ko je vstopil Spotswoode. Ustavil se je pri nas in spregovoril

nekaj besed, na kar ga je Markham povabil, naj prisede. Tudi on je bil videti zaskrbljen.

»Komaj si upam vas vprašati, gospod Markham,« je dejal nekoliko v zadregi. »Kako je z mojo zadevo?« Ali obstoja možnost, da bom klican kot priča?«

»Možnost je še vedno ista kot prej,« je odvrnil Markham. »Položaj je do zdaj še vedno nespremenjen.«

»Kaj pa oseba, ki ste jo osumili?«

»Še vedno jo nadzorujemo, a zaenkrat je še prosta. Upamo, da se bo kmalu nekaj zgodilo. — Domnevam, da želite, da vam še nekaj časa ostanem na razpolago, kaj ne?«

»Če vam je le mogoče...«

Spotswoode je nekaj časa molčal, nato pa je pristavil:

»Nočem, da bi kdo mislil, da se izogibam vsake odgovornosti; vendar pa ali ne bi zadoščalo pričevanje telefonista v zvezi s plesalkino vrnitvijo in njenimi klici na pomoč? Ali je res nujno, da pričam tudi jaz?«

»Sam sem že mislil na to in bodite brez skrbi, da vas bom klical le v skrajni nujnosti.«

Videti je bilo, da se je Spotswoode ob teh besedah čutil olajšanega.

»Zelo ste ljubeznivi, gospod načelnik. Kako rad bi vam izkazal svojo hvaležnost.« Po kratkem obotavljanju je še dostavil: »Domnevam, da vam je še nemogoče da bi uslišali mojo željo, da bi smel še enkrat videti stanovanje... Vem, da se vam zdim nespameten in sentimentalni... A to dekle je predstavljalo v mojem življenju nekaj, kar si ne morem iztrgati iz srca... Morda me ne razumete... saj se niti sam ne razumem...«

KINO SLOGA 27-31

Velika ljubzenska drama v večfilmu

»Patrizia«

z najboljšimi francoskimi igralci RAIMU, JOSETTE DAY in FERNANDEL - Zaradi velike dolžine filma dnevno samo 3 predstave. Pričetek predstav ob 14. — Konec ob 21.30.

KINO MATICA 12-4

Dnevno ob 15.30 film o nesmrtnem osvajaču ženskih src

»Don Juan«

Adriano Rimoldi, Ellena Zaresci, P. Stoppa.

Dnevno ob 17.30 in 19.30 velezanimiv in naj-sodobnejši film ljubavno-kriminalne vsebine

»Zadeva Styx«

Napeti prizori, ples... V glavnih vlogah: Viktor de Kowa, Laura Solari, Margit Symo

KINO UNION 12-4

Pretresljiva zgodba, ki je ne boste pozabili

»Žrtev velike ljubezni«

V gl. vlogah: Assia Noris in Piero Lulli...

PREDSTAVE:
ob delavnih: 15.30, 17.30, 19.30; ob nedeljah in praznikih: 10.30, 15.30, 17.30, 19.30

Mali oglasi

Službe

Debe:

Postrežnico

od 8-14 dnevno sprejem. Bajceli, Beethova ulica 18.

Radio

Radio

Kupimo rabljene radioaparate ali vzamemo v račun za nove pri tržnici PHILIPS RADIO — D. Zrimsek, Ljubljana, Ulica 3. maja št. 6.

Avto-motor

»DKW« 200 ccm

najnovejšega modela — malo vožen, »RUDGE« 500 ccm, za 6.500 lir na prodaj. Ogled: 10-12 in 1-4 v tovarni Zaloker, Tržaška cesta 40.

Prodajo

Mrčes

(ušl, stenice, bolhe itd.) zanesljivo uniči s »TOXIN« praskom. Droggerija Kane, Zidovska 1.

Krmilna pesa

večja količina, napredaj. Kogovsek Marija, Kamnogiška 26, Dravljce.

Kole za drevesa

dobite pri Kmetijski družbi, Novi trg št. 3. (I)

Konjski hlevski gnoj

prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod 2363.

Brezove metle

dobite pri »Gospodarski zvezi«, Bleiweisova cesta št. 29. (I)

Fižolove prekle

dobite v skladiščih Gospodarske zveze v Malostrovi ulici 10. (I)

ČAŠA EGIPTOVSKEGA PODKRALJA

U. Mioni

»To njegovo početje je blazno,« so med seboj mrmrali. »Kupovati žito? Za koga? Nihče danes ne kupuje žita in četudi bi, pozneje ta obilnost prenehala, bo vendar v Egiptu zadosti žita za nekaj let.«

Faraon je vse mirno gledal. Na koncu sedmega leta so bile žitnice prenapolnjene.

Osmo leto so vsi pričakovali letine, čeprav ne izredno rodovitne, vendar take, da bo moči živeti. Toda Nil ni prestopil svojih bregov in ni bilo mogoče sejati.

Bilo je še nekaj žita v Egiptu. Cene so zato vidno rastle in že prvo leto je bila usoda revežev strašna.

Zato so se vsi zanašali na bodoče leto. Po taki suši se sme pričakovati izredno bogato letino, toda nobeno leto ni bilo pričakovane poplave. Nil ne samo, da ni prestopil bregov, marveč mu je začelo primanjkovati vode. V nubijskih gorah ni deževalo pozimi.

Pomanjkanje je bilo splošno in lakota je pritisnila z vsemi strahotami; žita ni bilo nič več v Egiptu. Jedli so, kar so napaberkovali tujci in tam. Ko ni bilo prav ničesar več, ko so pojedli zadnjo koreninico in zadnjo rižo, so se hujšane in sestradane množice postavile pred Faraonovo palačo in ga s tožnimi glasovi ponižno prosile, da jim dá kruha. Ponižno so ga

prosili vsi, tudi stari Jožefovi nasprotniki in največji sovražniki vlade Iksos, kajti lakota je bila strašna.

Faraon pa je odgovoril lačnim množicam: »Pojdite k Jožefu in storite vse, kar vam on poroča.«

Jožef veli odpreti žitnice in začne prodajati žito po najvišjih cenah. Hotel je izkoristiti to priliko, da obogati državno blagajno in omogoči Apapiju, da vzdrži velike izdatke vlade in da začne s kako tovarno, s katero bi se prikupil Egiptanom, ki so ostro grajali tuje vladanje, ker niso kazali nobenega gradbenega zanimanja.

Kupovali so vsi; toda v nekaj mesecih ni imel nihče več denarja. Kovanci so postali zelo redki in so se vsi vrnili v državno blagajno.

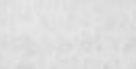
Ko ni imel nihče več denarja, so se sestradani ponižno prosili Jožefa:

»Daj nam kruha, ako nočeš, da vsi od lakote poginemo pred teboj, ker nimamo denarja.«

Tedaj se je odkril pravi semitski duh in izreden trgovski dar podkralja:

»Faraon ne daruje, marveč prodaja in biti mu morate hvaležni, da hoče odpreti svoje žitnice. Lahko bi jih imel zaprte in vas pustil od lakote umreti in sicer upravičeno, ker ga ne ljubite. V svoji brezmejni dobroti dovoljuje, da plačate žito s svojo živino. Pripeljite semkaj svojo živino in v zameno vam bom dal kruha.«

Jožefov odgovor ni ugajal; toda sila kola lomi. Da ne umrjejo od lakote, so pripeljali čuvajem žitnice svoje konje, osle, govedo, ovce in v zameno so dobili žito.

Umrla je naša mama in teta, gospa

Zalar Ana

lepo pripravljena in večkrat previdena s sv. zakramenti za umirajoče. Pogreb blagopokojne in nenadomestljive mamice bo v petek, 9. t. m. ob pol 4 pop. iz kapelice sv. Petra na Zalah.

Fani in Anica, hčerke

Inserirajte v „Slovincu“!

Dne 1. aprila nam je umrla v Škofji Loki naša ljubljena in nenadomestljiva žena, mama, babica in sestra, gospa

Lojzika Guzelj

v 66. letu starosti. K večnemu počitku smo jo položili dne 3. aprila na pokopališče v Škofji Loki. Za njeno dobroto naj ji po dolgem trpljenju da Bog večno plačilo!

Ljubljana, Škofja Loka, dne 8. aprila 1943.

Josip Guzelj, soprog; dr. Vladimir in Milan Guzelj, sinova, in ostalo sorodstvo

Toda tudi živina se je naglo manjšala. Še kak teden, pa jim bo ostalo prav malo ali nič. In potem? Bo moral podariti sestradanim žita.

Tudi ako bi odslej dalje zastoj dajal žito, bi bila zadeva odlična. Jožef ni dobil samo denar, ki ga je potrošil za gradnjo žitnic in nakup žita, marveč je napravil ogromen dobiček, vsaj štiri ali petsto od sto; povrhu še vso živino. Faraon se ni imel nad čim pritoževati. Ali bo prav, ako da žito zastoj? Ali bi se ne dalo še kaj dobiti od uboge ljudstva?

Jožef se je posvetoval o tej zadevi s svojo ženo.

Asenet je bila srečna. Jožef ji je posvečal vso svojo ljubezen. Nekaj izrednega v Egiptu je bilo to, da si ni vzel še druge žene, marveč je tej poklonil celo svoje srce. Njej ni bilo treba deliti domačega gospodinjstva s tekmo, zato so jo zavidale njene prijateljice. Vsi so jo blagoravili zaradi močnega ljubezni. Celotni Amenertasi se je zbogala z njo; ni se mogla ustavljati prijazni prikupnosti stare tekme.

Jožef jo je bil vzgajal v svojem duhu. Ona je obrnila hrbet egiptanskim bogovom in častila edino pravega Boga, Boga Sabaot, Boga Abrahama, Izaka in Jakoba, čigar ime je neizrekljivo; in bila je vesela nove vere.

Asenet je podarila Jožefu dva sinova. Prvorojencu je dal ime Manase, to je tisti, ki mu pomaga pozabljati daljno očetno hišo, za katero se je bal, da je ne bo nikoli več videl; drugi pa se je imenoval Efraim, to je drugorojenec.

Oba dečka sta bila slast staršev in sta obe tala toliko dobrega.

Ta dan sta sedela oba roditelja vedra pod lepim mostovžem svoje palače, medtem ko sta se dečka igrala blizu njiju pod skrbnim materinim očesom.

»Ubogi Jožef! Koliko se trudiš!« vzdihuje Asenet in gladi s svojo temno roko moževo glavo.

»Zares ne počivam na cvetju, toda rad se ukvarjam z delom, da pokažem na ta način Faraonu svojo hvaležnost in obvarujem lakote ubogo ljudstvo.«

»Saj vendar vidiš, da žanješ od njih samo nehvaležnost.«

»Predobro vem!« reče Jožef trpko.

»Tvojo odločbo, ko zahtevaš živino v zameno za žito, zelo grajajo.«

»Pusti jim govoriti, draga! Oni ne razumejo mojega namena. Utrditi hočem prestol Faraona, ki mi je dobro storil, in pridobiti zanj srca Egiptanov.«

»Ali misliš, da ga bodo bolj ljubili, ako jim odvzameš živino?«

»Sedaj ne potrebujejo živine; ni treba ne orati, ne mlati: zato morajo biti Faraonu hvaležni, da v času splošnega pomanjkanja vzdržuje njihovo živino.«

»Vzdržuje jo zato, ker je njegova. Ko bo pa pomanjkanje minulo, kako bodo orali in prepeljevali življenjske potrebščine, ako ne bodo imeli živine?«

»Kdo pa pravi, da bodo ostali brez nje?«

»Ni to prvikrat, da na nekaj slinčnega namigavaš. Ne razumem te,« reče žena.

»Me boš pozneje razumela. Upam, da bom izpeljal svoj načrt, ker moram vso stvar še dobro premisliti.«